

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS RESPUBLIKINĖS VILNIAUS PSICHIATRINĖS LIGONINĖS KORUPCIJOS PREVENCIJOS POLITIKA

I. PASKIRTIS IR TAIKYMO SRITIS

1. Viešosios įstaigos Respublikinės Vilniaus psichiatrinės ligoninės (toliau - Ligoninė) Korupcijos prevencijos politikos (toliau – Politika) paskirtis - nustatyti pagrindinius korupcijos prevencijos principus (įsipareigojimus), kurių laikymasis sudaro prielaidas Ligoninės mastu kurti korupcijai atsparią aplinką, didinti antikorupcinį sąmoningumą.

2. Šios Politikos nuostatos taikomos visiems Ligoninės darbuotojams, Ligoninės partneriams bei kitoms trečiosioms šalims (pvz., prekių ir paslaugų tiekėjams, paslaugų gavėjams ir kt.).

3. Politikos reikalavimai vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu, Lietuvos Respublikos pranešėjų įstatymu, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Antikorupcinio elgesio kodeksu bei kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais ir Ligoninės vidaus dokumentais, reglamentuojančiais korupcijos prevenciją.

II. VARTOJAMOS SĄVOKOS IR SUTRUMPINIMAI

4. Šioje Politikoje vartojamos sąvokos ar sutrumpinimai turi šias reikšmes:

4.1. **Interesų konfliktas** - situacija, kai Ligoninės darbuotojas, atlikdamas savo pareigas ar vykdydamas pavedimą, priima sprendimą ar dalyvauja jį priimant, ar įvykdo pavedimą, ar atlieka kitus veiksmus, kurie susiję (tiesiogiai arba netiesiogiai) ir su jo interesais, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme.

4.2. **Korupcija** - bet kokia veikla piktnaudžiaujant Ligoninės suteiktais įgaliojimais ir/ar pareigomis, siekiant asmeninės ar trečiųjų asmenų naudos.

4.3. **Korupcijos prevencija** – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas, sudarant ir įgyvendinant atitinkamą priemonių planą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusiklastomų veikų.

4.4. **Nepotizmas** – einamų pareigų naudojimas giminėms ar draugams proteguoti.

5. Kitos Politikoje vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo ir kituose teisės aktuose.

III. SKAIDRIOS APLINKOS KŪRIMO PRINCIPAI (ĮSIPAREIGOJIMAI)

6. Ligoninė įsipareigoja organizuoti ir vykdyti savo veiklą taip, kad būtų užkirstas kelias korupcijai ar jos apraiškoms:

6.1. Nulinė tolerancija korupcijai. Ligoninė savo veikloje netoleruoja korupcijos ar jos apraiškų jokiais formomis bei įsipareigoja imtis tikslingų prevencinių priemonių, siekiant užkirsti kelią korupcijos apraiškoms.

6.2. Teisėtumo ir aukščiausių etikos standartų laikymasis. Ligoninės darbuotojai laikosi teisės aktų, įskaitant korupcijos prevencijos, reikalavimų. Kai ši Politika ar teisės aktai nenustato atitinkamų elgesio normų, darbuotojai elgiasi taip, kad jų elgesys atitiktų visuomenėje priimtinus aukščiausius patikimumo, sąžiningumo ir skaidrumo standartus.

6.3. Nepotizmo netoleravimas. Darbuotojai neproteguoja šeimos narių, giminaičių, draugų bei kitų susijusių asmenų tiesioginio pavaldumo ir kontrolės santykiuose.

6.4. Vadovų asmeninis pavyzdys. Kiekvieno Ligoninės vadovaujančio darbuotojo pareiga – tinkamo elgesio formavimas savo asmeniniu pavyzdžiu, komunikacija darbuotojams ir nulinės tolerancijos korupcijai kultūros diegimas.

6.5. Darbuotojų įsitraukimas. Darbuotojai nuolatos informuojami apie Ligoninėje įgyvendinamą nulinę korupcijos tolerancijos politiką, periodiškai organizuojami antikorupciniai mokymai. Tuo siekiama didinti darbuotojų antikorupcinį sąmoningumą, skatinti antikorupcines praktikas.

6.6. Veiklos skaidrumas. Ligoninė užtikrina informacijos atskleidimą ir veiklos skaidrumą, siekia, kad pagrindiniai Ligoninės dokumentai būtų viešai prieinami, užtikrinant pakankamą informacijos atskleidimą.

6.7. Interesų konflikto vengimas. Darbuotojai privalo vengti bet kokio interesų konflikto, kuris galėtų turėti neigiamos įtakos nešališkam ir objektyviam jų pareigų ir funkcijų vykdymui. Darbuotojai, vykdydami savo pareigas, įsipareigoja nesiekti asmeninės naudos sau ir artimiesiems.

6.8. Personalo patikimumas. Ligoninės darbuotojais gali būti tik nepriekaištingos reputacijos asmenys. Ligoninėje įvertinama visų lygių pareigybių priimamų sprendimų korupcijos rizika ir taikomos atitinkamos interesų konfliktų prevencijos ir kandidatų bei darbuotojų nepriekaištingos reputacijos, sąžiningumo patikrinimo priemonės įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

6.9. Nulinė dovanų politika. Ligoninėje netoleruojamos bet kokios dovanos ar paslaugos, teikiamos arba gaunamos dėl darbo ar užimamų pareigų, išskyrus teikiamas arba gaunamas pagal tarptautinį protokolą ar skirtas reprezentacijai (simbolika, kalendoriai, knygos ir kitokie informacinio pobūdžio spaudiniai). Siekiant įvertinti, ar dovanos ir svetingumas yra priimtini, privaloma kiekvieną pasiūlymą įvertinti pagal Ligoninės Dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat reprezentacijai skirtų dovanų perdavimo, vertinimo, registravimo, saugojimo ir eksponavimo tvarkos aprašą nurodytus kriterijus.

6.10. Paramos teikimas. Parama teikiama ir gaunama laikantis teisės aktuose ir Ligoninės Paramos gavimo, teikimo, apskaitos ir viešinimo tvarkos apraše nustatytų reikalavimų.

6.11. Politinis neutralumas. Ligoninė neremia jokių politinių partijų, politinių organizacijų ar politikų.

6.12. Skaidrūs pirkimai. Ligoninė užtikrina, kad visi pirkimai būtų vykdomi skaidriai, laikantis lygiateisiškumo, nediskriminavimo, abipusio pripažinimo, proporcingumo ir nešališkumo reikalavimų, racionaliai panaudojant lėšas, tiekėjams sudarant vienodas ir nediskriminacines sąlygas tiek pirkimo, tiek sutarties vykdymo metu.

6.13. Veiklos partneriai ir kiti suinteresuoti asmenys (pvz., prekių ir paslaugų tiekėjai, paslaugų gavėjai ir kt.). Siekiama, kad Ligoninės veiklos partneriai ir kiti suinteresuoti asmenys būtų susipažinę su šia Politika ir laikytusi joje įtvirtintų nuostatų. Ligoninės partneriai ir kiti suinteresuoti asmenys, turintys santykių su Ligonine, savo veiklą taip pat turi grįsti etiško ir atsakingo verslo principais, laikytis taikytinuose teisės aktuose įtvirtintų antikorupcijos nuostatų.

IV. POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS, PRIEŽIŪRA IR KONTROLĖ

7. Politika yra svarbi Ligoninės organizacinės kultūros ir Ligoninės darbuotojų elgesio normų formavimo dalis, todėl visi Ligoninės darbuotojai yra asmeniškai atsakingi už šios Politikos reikalavimų ir nuostatų vykdymą ir taikymą.

8. Visi Ligoninės vadovaujantys darbuotojai savo elgesiu formuoja Politikoje numatytą elgesio standartą, užtikrina, jog jo atsakomybei priskirtose veiklos srityse veikla būtų organizuojama skaidriai, būtų įgyvendinami atitinkami veiksmai bei kontrolės priemonės, užkertančios kelią piktnaudžiavimui, kyšininkavimui ar kitiems korupcijos pasireiškimo atvejams.

9. Už korupcijos prevencijos įgyvendinimo kontrolę Ligoninėje paskirtas atsakingas asmuo – Korupcijos prevencijos pareigūnas, kuris atskaitingas Ligoninės direktoriui.

10. Korupcijos prevencijos pareigūnas periodiškai vertina taikomas antikorupcines priemones, jų efektyvumą bei vykdo reguliarią stebėseną.

11. Siekiant tinkamai valdyti korupcijos riziką, vadovaujantis teisės aktais bei rekomendacijomis, atliekamas periodinis korupcijos rizikos veiksnių identifikavimas, vertinimas ir planuojamos valdymo priemonės, įskaitant ir korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą.

12. Siekiant užtikrinti efektyvų Politikos įgyvendinimą, Korupcijos prevencijos pareigūnas periodiškai organizuoja mokymus ir konsultacijas Ligoninės darbuotojams. Ligoninės Korupcijos prevencijos pareigūno kontaktai nurodomi Ligoninės interneto svetainėje, skiltyje „Korupcijos prevencija“.

13. Ligoninėje, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu, nuolat vykdoma darbuotojų viešųjų ir privačių interesų deklaravimo ir viešųjų ir privačių interesų derinimo praktikos kontrolė ir stebėseną.

14. Ligoninė siekia, jog šių Politikos nuostatų laikytųsi visi jos paslaugų ir prekių tiekėjai, rangovai, paramos teikėjai ir kiti suinteresuoti asmenys, todėl Politika skelbiama viešai.

V. PASITIKĖJIMO LINIJA IR PRANEŠANČIŲ ASMENŲ APSAUGA

15. Ligoninė skatina pranešti apie bet kokias korupcinio pobūdžio apraiškas ar kitus įvykdytus, vykdomus ar numatomus atlikti pažeidimus.

16. Apie pažeidimus Ligoninėje galima pranešti anonimiškai arba atskleidžiant savo tapatybę pasinaudojant pranešimų teikimo kanalais: el.paštu – praneseju.apsauga@rvpl.lt; informaciją išsiunčiant Ligoninės registruotos buveinės adresu, ant voko nurodant žymą „Konfidencialu pagal Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymą“ arba atvykus tiesiogiai į Ligoninę, Dokumentų valdymo ir administravimo skyrių.

17. Ligoninė imasi visų priemonių, kad pranešančius asmenis apsaugotų nuo bet kokių galimų neigiamų pasekmių, užtikrintų asmens duomenų konfidencialumą ir anonimiškumą įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Pranešančių asmenų apsaugos nuostatos galioja ir tais atvejais, jeigu paaiškėja, kad asmens pateikta informacija nepasitvirtino.

18. Gauti pranešimai, atsižvelgiant į jų turinį, nagrinėjami Ligoninės nustatyta tvarka. Gautą pranešimą draudžiama perduoti darbuotojui ar padaliniiui, jeigu dėl jų veiksmų buvo pateiktas pranešimas. Išnagrinėjus pranešimą, kai jis susijęs šios Politikos pažeidimu, išvados ir pasiūlymai pateikiami Ligoninės administracijai ir viešinami vidaus ir išorės komunikavimo priemonėmis tiek, kiek tai neprieštaruoja asmens duomenų apsaugą reglamentuojantiems teisės aktams.

VI. ATSAKOMYBĖ

19. Šios Politikos nuostatų pažeidimas gali būti laikomas šiurkščiu darbo pareigų pažeidimu.

20. Nustačius Politikos nuostatų neatitinkančius ar korupcijos požymių turinčius veiksmus, nedelsiant imasi drausminamųjų priemonių, o paaiškėjus, kad veikla turi nusikalstamos veikos požymius, Ligoninė informuoja kompetentingas teisėsaugos institucijas ir už šias veikas gali būti taikoma teisės aktais nustatyta atsakomybė.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Visi esami ir naujai priimami darbuotojai privalo susipažinti su Politika ir vykdyti jos reikalavimus.

22. Esant bet kokiems šios Politikos bei kitų teisės aktų prieštaravimams, pirmenybė teikiama teisės aktų nuostatoms.

23. Už šios Politikos peržiūrą ir atnaujinimą yra atsakingas Korupcijos prevencijos pareigūnas.